

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувачка кафедри

Нестерова О.Ю.

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Філософія науки та професійна етика»**

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Рівень вищої освіти.....	Третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма	Економіка
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр (3 та 4 чверті)
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Захарчук О.Ф.

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія науки та професійна етика» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 Економіка / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», Каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 13 с.

Розробник – Захарчук Олексій Феліксович, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії і педагогіки

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії зі спеціальності 051 Економіка (протокол № 7 від 05.07.2024 р.)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури	8
6.3 Критерії	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-науковій програмі «Економіка» спеціальності 051 Економіка здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни З1 «Філософія науки та професійна етика» віднесено такі результати навчання:

РН01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.
РН06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях

Мета дисципліни – формування у здобувачів третього (освітньо- наукового) рівня вищої освіти наукового мислення шляхом усвідомлення сутнісного контенту філософії науки, її становлення в рамках світової та вітчизняної філософської думки, тенденцій сучасних наукових парадигм, а також основ етики науковця на підставі концепту академічної доброчесності.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РН01	РН01.1-31	Здійснювати наукові проекти відповідно до цілісного уявлення наукового типу світогляду в контексті соціальної процесуальності;
	РН01.2-31	Розрізняти зміст наукової парадигми класичного, некласичного та постнекласичного періодів та синтетично використовувати методологічний контент в наукових дослідженнях;
	РН01.3-31	Залучати філософську методологію та загальнонаукові методи до здійснення власного наукового дослідження;
РН06	РН06.1-31	Застосовувати критичне мислення та креативне бачення еволюційних процесів наукового розвитку для визначення аналітики та узагальнень на абстрактному рівні в професійній діяльності
	РН06.2-31	Усвідомлювати моральний модус наукової діяльності як визначальної складової наукової свідомості та здійснювати етичну експертизу професійних досліджень

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтується на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота	аудиторн і заняття	самостійн а робота
лекційні	60	28	32	-	-	6	54
практичні	60	28	32	-	-	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	56	64	-	-	12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
РН01.1-31 РН01.2-31 РН01.3-31	1. Наука як предмет філософського аналізу	6
	1.1. Сутність філософії її призначення в культурному становленні суспільства та людини	
	1.2. Філософія і наука: точки взаємодії	
	1.3. Предмет та завдання філософії науки	
РН01.1-31 РН01.3-31	2. Наука як специфічна сфера діяльності людини	6
	2.1. Основні аспекти філософського вивчення науки Наукове та ненаукове. Паранаука. Лженаука.	
	2.2. Міфологія, релігія, мистецтво в дотиках з наукою	
	2.3. Різновиди науки	
	2.4 Ідеал та ознаки науковості	
РН01.1-31 РН01.2-31 РН06.1-31	3. Методологічні новації античності і середньовіччя	6
	3.1. Реконструкція міфологічного мислення Рационалізації античної філософії. Перші зразки абстрагування і ідеалізації (Піфагор, Евклід)	
	3.2 Метафоричне смислоутворення античної натурфілософії	
	3.3 Методологічна реконструкція майевтики Сократа, теорії Платона, аналітики Аристотеля	
РН01.1-31 РН01.2-31	3.4 Методологічні настанови мислителів Середніх віків. Алхімія як прообраз цілісної науки	
	4. «Суверенітет» наукового методу	6
	4.1. Пошук методу в добу відродження.	
	4.2. Гносеологічна революція новоєвропейської філософії. Рационалізм (Декарт, Лейбніц) та емпіризм (Бекон, Гоббс) як основа новочасної науковості. «Натурфілософія» Галілея і Ньютона	
	4.3. Теорія пізнання І. Канта	
РН01.1-31	5. Основи наукової раціональності	6
	5.1. Логічний позитивізм. Емпірична редукція	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РН06.1-31 РН01.3-31	5.2. Логіко-філософські передумови концепції	6
	5.3. Критерії демаркації. Принцип верифікації	
	5.4 Ідея кумулятивізму знання. Неопозитивістська концепція науки	
	5.5 Методологічний фальсифікаціонізм К.Поппера.	
	5.6 Концепція наукових революцій Т.Куна	
	5.7 Тематичний аналіз науки Дж.Холтона.	
	5.8 Еволюціоністська модель розвитку науки (Тулмін, Хукер, Хахлвег та ін.)	
	6. Закономірності наукового пізнання	
РН01.1-31	6.1. Емпірика в науці	
РН06.2-31	6.2 Науковий факт	
РН06.1-31	6.3 Знання та концепція розуміння	
	6.4 Наукові революції, їх структура та різновиди.	
	6.5 Спадкоємність наукових знань (традиції та новації).	
	6.6 Диференціація та інтеграція науки.	
	6.7 Математизація та комп'ютеризація науки.	
	6.8 Знання та концепція розуміння	6
	7. Історична зміна типів наукової раціональності	
РН01.1-31 РН06.2-31	7.1 Класичний еталон науковості. Модерні та премодерні наукові моделі.	
	7.2 Особливості науки некласичного періоду	
	7.3 Постнекласична наука. Обрії наукового моделювання та футуристичні перспективи метамодерну.	
	8. Наукова етика	9
РН01.1-31	8.1 Наука як соціальний інститут	
РН01.2-31	8.2. Науковий етос і орієнтації вченого	
	8.3. Проблема цінностей наукової діяльності	
	8.4 Структура і функція наукового товариства (школи)	
	8.5 Етичні основи дослідницької діяльності у викликах сучасності	
	8.6 Корпоративна культура науковця	
	8.7 Науковий етикет	
РН01.1-31 РН01.2-31 РН06.2-31	9. Колоквіум : Сучасні настанови науки	9
	9.1 Світоглядні основи квантової фізики	
	9.2. Філософські основи теорії фізичного вакууму	
	9.3. Еніологічна парадигма науки	
	9.4. Синергетичний методологія в наукових дослідженнях	
	9.5 Постматеріалістична парадигма сучасної науки як футурологічна перспектива	
	9.6 Холономна концепція науки	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
RH01.1-31	1. Наука і суспільство	4
RH01.2-31	2. Наукова раціональність її характеристика та різновиди	4
RH01.3-31	3. Піфагорейський союз як прообраз наукової школи	4
RH06.1-31	4. Закони логіки Аристотеля як основа теоретичного доведення	4
RH06.2-31	5. Середньовічна парадигма науки	4
	6. Проблема співвідношення теоретичного та емпіричного в пізнанні	4
	7. Філософське розуміння поняття техніки, у тому числі у матеріалознавстві	4
	8. Класична, некласична та постнекласична парадигми науки	4
	9. Проблема людини в філософії науки	4
	10. Екосвідомість сучасного науковця	4
	11. Етика наукових дискусій	5
	12. Міжкультурна комунікація в науковому середовищі	6
	13. Етика та протокол наукових семінарів та захисту дисертацій	4
	14. Академічна доброчесність дослідника	5
РАЗОМ		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок **здобувачів вищої освіти різних закладів**.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності та автономії здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час диференційованого заліку за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим опису кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня за НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
– Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; – започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; – критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	<ul style="list-style-type: none"> – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність 	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
Комунікація		
– Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; – використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді).</p> <p><i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна.</p> <p><i>Комунікаційна стратегія:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
– Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; – здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійний комплекс. Дистанційна платформа Moodle. Office 365

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Гриб В.І. Філософія науки. Посібник. – Вінниця: Нілан ЛТД, 2019. – 224 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. К.: УкрНДНЦ, 2016.
3. Дзьобань О. П. Філософія науки: підручник. Київ-Одеса: Фенікс, 2024. 516 с.
4. Десять принципів академічної доброчесності для викладачів : пер. з англ. / Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. 2017. 3 с.
5. Етичний кодекс ученого України / НАН України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09/conv?lang=ru#Text>

6. Єгорченко І.Д., Серебряков М.В. Академічна доброчесність. Проект «Підтримка організацій- лідерів у протидії корупції в Україні. «Взаємодія!». К.:2018. URL: <https://rpr.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/Analitichna-zapyska-akademichna-dobrochesnist.pdf>

7. Козинець І.І., Шабанова Ю.О. Словник новітніх освітянських термінів і понять. – Дніпро: НТУ «ДП», 2021. – 69 с.

8. Кузь О. М. Філософія науки : навчальний посібник / О. М. Кузь, В. Ф. Чешко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. URL: <https://philarchive.org/archive/CHEPOS-2>

9. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / упоряд.: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв ; Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. — 2019. — 41 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1IJtjefmfqO1uNCn4p9cT5g6_58h0Cqx9/view13

10. Петінова О. Б. Філософія науки: навчальний посібник / О. Б. Петінова. – Одеса, 2018. – 213 с.

11. Патлайчук О.В. Наука як соціокультурний феномен: практикум з для аспірантів та здобувачів наук. ступеню PhD (д-р філософії) / О. В. Патлайчук, О. П. Ступак, О. О. Гончарова ; Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. Миколаїв: НУК, 2020. 192 с.

12. Семенюк Е. Філософія сучасної науки і техніки : підручник / Едуард Семенюк, Володимир Мельник. – Вид. 3-тє, випр. та допов. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. – 364 с. URL: <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilovepdfcompressed.pdf>

13. Філософія науки. Етика та методологія наукового дослідження : навч.- метод. посіб. для підготовки докторів філософії «Doctor of Philosophy» (PhD) / І. Г. Утюж [та ін.]. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. – 76 с. URL: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream>

14. Філософія науки : підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко, В. Л. Чуйко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Phil-science.pdf>

15. Філософські проблеми сучасно наукового пізнання : підручник для студентів-магістрів усіх спеціальностей і форм навчання. / Я.В. Тарароєв; О.О. Дольська; Т.М. Дишкант та ін. – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2023. –350 с

Додаткова література:

1. Захарчук О.Ф. Раціоналізм як фактор формування масового суспільства в філософії франкфуртської школи. Філософія і культура в наративах сучасності. З нагоди Всесвітнього Дня Філософії (UNESCO). *Матеріали всеукраїнських філософських читань (3 грудня 2021 р., м. Дніпро)* / За заг. ред. Ю. О. Шабанової, Г. Є. Аляєва. М-во освіти і науки України ; Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – С. 80-82.

2. Pazynich Y., Zaharchuk A., Sabyrova M. Methodological principles of professional development of scientific research. 2024, Астана.- Т.1, Ч.V. – Р.105-107. URL:<https://kazatu.edu.kz/webroot/js/kcfinder/upload/files/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%A1%D0%A7-20/Pazynich%20Yuliya.pdf>

3. Zaharchuk A.F. The value aspect of the idea of a superman in the social and political views of Friedrich Nietzsche // International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience». –№1 (7). – Ukraine (Dnipro), 2021. – P. 174-184.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Філософія науки та професійна етика»
для здобувачів третього
(освітньо-наукового) рівня вищого освіти
спеціальності 051 Економіка

Розробник: Захарчук Олексій Феліксович

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК №
1842 49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19